

ХЕРСОНСЬКА МІСЬКА РАДА

X сесія міської ради VIII скликання

РІШЕННЯ

від 05.11.2021 № 559
м. Херсон

Про звернення депутатів Херсонської міської ради VIII скликання до Президента України, Кабінету Міністрів України та Голови Верховної Ради України стосовно недопущення підвищення цін на енергоносії, що веде до катастрофічного погіршення рівня життя громадян України

З метою висловлення позиції депутатів Херсонської міської ради VIII скликання щодо політики Кабінету Міністрів України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у частині підвищення для населення тарифів на електроенергію, природний газ, теплопостачання, керуючись статтею 25 та частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Підтримати та направити звернення депутатів Херсонської міської ради VIII скликання до Президента України, Кабінету Міністрів України, Голови Верховної Ради України (додаються).
2. Департаменту інформаційних технологій міської ради (ЗАРУБА І.) оприлюднити рішення на офіційному сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань житлово-комунального господарства, житлової політики, енергозбереження та благоустрою (РОЖКОВ Ю.) та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради ПЕПЕЛЯ В.

Міський голова

Ігор КОЛИХАЄВ

**Президентові України
Володимиру ЗЕЛЕНСЬКОМУ**

Вельмишановний пане Президенте!

Обставини, в яких сьогодні опинилися підприємства сфери теплопостачання, зокрема після припинення з 20.05.2021 дії Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867, необхідність виконання домовленостей, передбачених Меморандумом від 09.02.2021 між Кабінетом Міністрів України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), ПАК «Нафтогаз України» і Асоціацією міст України, та значна заборгованість населення за спожиті комунальні послуги, у подальшому неминуче призведуть до збільшення збитків підприємств теплоенергетики, зокрема міського комунального підприємства (МКП) «Херсонтеплоенерго» та неспроможності оплати за спожитий природний газ в умовах дії ринку природного газу, що призведе до погіршення якості комунальних послуг аж до припинення їх надання та масових невдоволень громадян України.

МКП «Херсонтеплоенерго» уклало договір з ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» на постачання природного газу для виробництва теплової енергії, умови якого повністю суперечать ринковим.

Примірний Договір на постачання природного газу, наданий ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» (далі – Договір), укладений з МКП «Херсонтеплоенерго» на період з червня 2021 року до травня 2024 року, не передбачає розмежування обсягів газу на виробництво теплової енергії та окремих цін на природний газ для виробництва теплової енергії за категоріями споживачів, що не погоджується із порядком формування тарифів на послуги з постачання теплової енергії в частині забезпечення економічно обґрунтованого розподілу витрат.

Так, згідно з Договором, «Фіксований обсяг» («Обсяг 1» – для населення) природного газу розраховується як середньоарифметичне значення обсягу фактичного використання природного газу за останні три роки для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню, при цьому у Договорі не зазначено, що цей обсяг по фіксованій ціні використовується лише для населення.

Останні 3 роки вирізнялись незвично високими температурами в опалювальний період. У разі зниження середніх температур у плановому періоді, теплопостачальне підприємство для забезпечення встановленого температурного режиму в опалюваних приміщеннях вимушене докуповувати природний газ для потреб населення за ціною значно вищою.

Враховуючи, що договір не передбачає різних цін на природний газ для виробництва теплової енергії різним категоріям споживачів, не визначено яким чином, будучи природним монополістом, підприємство має проводити тарифну

політику з тим, щоб не допустити зловживання своїм монопольним становищем.

Крім того, укладеним Договором передбачена ціна газу для «Обсяг 1» на виробництво теплової енергії на рівні 7583,89 грн за 1000 м³ (з ПДВ і транспортуванням), а не 7400 грн, як передбачено дорученням Президента, а також ціна природного газу «Обсяг 2» (для бюджету та інших споживачів) для виробництва теплової енергії на рівні 17 264,12 грн/м³ (з ПДВ і транспортуванням).

Зважаючи на те, що Договір не враховує розбивку споживачів теплової енергії за категоріями та з перших своїх пунктів свідомо передбачає 15 % дефіцит газу для населення за пільговою ціною. Реальна середньозважена ціна газу за Договором складатиме близько 10000 грн за 1000 м³ (у разі застосування як середньозваженої ціни), що приведе до значного зростання вартості паливно-енергетичних ресурсів у порівнянні з врахованою у тарифі на 25-30 %, а ріст тарифів на теплову енергію становитиме від 20 до 40 % в залежності від структури споживачів за категоріями.

Окрім цього Договором передбачена передоплата вартості спожитого газу і відповідно штрафні санкції за порушення термінів її проведення, а також безакцептне списання банком коштів з рахунків підприємств у разі виникнення заборгованості за спожитий природний газ, для цього МКП «Херсонтеплоенерго» повинно укласти відповідний договір з банком. Перераховані договірні вимоги ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є лише частиною від тих, які прописані у Договорі на постачання природного газу і які не менше перелічених впливають на стабільну роботу МКП «Херсонтеплоенерго» із забезпечення споживачів тепловою енергією.

Вважаємо, що такі вимоги є дискримінаційними, протиправними, антиринковими і направлені на дестабілізацію роботи теплопостачальних підприємств, та які знову призведуть до виникнення значних сум штрафних санкцій, джерела покриття яких немає, або припинення надання послуг через припинення постачання природного газу. Підприємство знову вимушено почне працювати на оплату штрафних санкцій, замість оплати поточного споживання природного газу, і все це коштами споживачів теплової енергії.

Таким чином, вважаємо, що надісланий Договір постачання природного газу ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є таким, що не відповідає державній політиці у сфері теплопостачання, яка базується, зокрема, на взаємній відповідальності суб'єктів відносин у сфері теплопостачання за якісне постачання теплової енергії та своєчасну її оплату, забезпечення захисту прав та інтересів споживачів та таким, що не корелюється з вимогами доручення Президента України. Тому, ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» необхідно привести умови Примірного договору у повну відповідність до умов доручення Президента України та врахувати усі пропозиції та зауваження, надані спільно Асоціацією «Укртеплокомуненерго» та Асоціацією міст України.

В Україні 17 років існував енергоринок, де електроенергія різної вартості: дешева атомна, гідро, дорога тепла, були з'єднані в один пул і для населення відпускала за середньою ціною. На сьогодні атомну електроенергію та

природний газ власного видобутку викупляють посередницькі структури, а населенню пропонують сплачувати за природний газ та електроенергію за так званими «ринковими» цінами на імпортований газ та електроенергію дорогої генерації.

На превеликий жаль, ми є свідками маніпулювання балансом у масштабах країни. Міненерго затверджує енергетичний баланс на початку року, який практично ніхто не виконує, і досить часто блоки ТЕЦ (ТЕС), і більше того, блоки атомних станцій зупиняються та виводяться в «аварійні ремонти», коли в країні в наявності дефіцит електроенергії і необхідна підтримка енергосистеми.

І це все відбувається під час пікового споживання, коли країна стикається з недостатньою кількістю вугілля та закриває кордони із сусідніми країнами, чим ще додатково посилює дефіцит електроенергії, від чого ціни суттєво зростають, а споживачі-виробники яскраво відчувають, що таке «ринкова ціна».

Зростання цін на електричну енергію на ринку призводить до зростання витрат суб'єктів господарювання (виробників товарів і послуг) та призводить до подорожчання товарів та послуг для кінцевого споживача, зокрема населення. У структурі собівартості та послуг питома вага електроенергії становить від 3-6 % до 10-15 %, як для прикладу у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

Центральна влада жодним чином не докладает зусиль для забезпечення населення адекватним рівнем цін на природний газ та електричну енергію, в тому числі для послуг із тепlopостачання, гарячого водопостачання.

Уряд фактично в черговий раз намагається залізти в кишені звичайних громадян, які уже за рівнем доходів позбавлені можливості вчасно і в повному обсязі сплачувати за комунальні послуги. Витрати на комунальні послуги для більшості громадян України займають перше місце за витратами, особливо в опалювальний період.

Ми, депутати Херсонської міської ради VIII скликання, представляючи мешканців нашої територіальної громади, висловлюємо рішучий протест проти такої тарифної війни проти власного народу та вимагаємо:

- забезпечити підприємства сфери тепlopостачання паливно-енергетичними ресурсами за адекватними стабільними цінами і відповідними тарифами на комунальні послуги;
- внести зміни до Закону України «Про тепlopостачання», в частині заборони відключення об'єктів теплокомуненерго від енергопостачання в опалювальному періоді;
- прийняти зміни до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869, щодо вирішення питання врахування у тарифах на постачання теплової енергії вартості газу для різних категорій споживачів, яка утворилась при підписанні запропонованого ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» Договору;

- розробити механізм автоматичного коригування розміру тарифу на теплову енергію при зміні цін на енергоносії та їхній розподіл, затвердження його постановою Кабінету Міністрів України;

- встановити пільгову фіксовану ціну (тарифу) на електричну енергію для побутових споживачів залежно від об'єму споживання, а саме: для побутових споживачів, що споживають електричну енергію для опалення, а також для окремих пільгових категорій громадян (багатодітних, прийомних сімей та будинків сімейного типу);

- внести зміни до законодавчо-правових актів у частині обмеження розміру штрафних санкцій до 0,01% (аналогічно із Законом України «Про житлово-комунальні послуги»), які застосовуються постачальниками енергоносіїв до надавачів комунальних послуг. Оскільки підприємства теплокомуненерго не мають законодавчих важелів стягувати зі своїх споживачів штрафні санкції у розмірах, що співвідносяться зі штрафними санкціями постачальників енергоносіїв (природний газ, електрична енергія тощо), що застосовуються до підприємств теплової енергетики, зазначені обставини призводять до надмірних грошових втрат підприємства, які в умовах чинного законодавства не компенсуються нарахуваннями пені на споживачів послуг. Також натепер діє Закон України від 17.03.2020 № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким заборонено нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги);

- вивести підприємства теплокомуненерго в окрему категорію споживачів газу, враховуючи специфіку їхньої роботи, та забезпечити їм постачання природного газу для виробництва теплової енергії населенню, власного видобутку за ціною собівартості видобутку, плюс визначений Кабінетом Міністрів України відсоток прибутку, але не вище 4000 грн за 1000 м³, без ПДВ. Це дозволить значно знизити вартість теплової енергії і забезпечити з боку теплокомуненерго максимальну оплату спожитого природного газу;

- доручити НКРЕКП, враховуючи ситуацію щодо заборгованості підприємств теплопостачання за послуги з розподілу природного газу, а також зважаючи на відсутність у підприємств джерел для погашення заборгованості за послугу з розподілу природного газу, терміново внести зміни до Кодексу газорозподільних систем у частині зміни механізму оплати послуг з розподілу природного газу (повернення до оплати за фактом споживання);

- закріпити на законодавчому рівні умови оплати теплопостачальними підприємствами за енергетичні ресурси лише на умовах 100% післяплати;

- зняти арешти з поточних рахунків усіх підприємств комунальної теплоенергетики України, відклик органами Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України виконавчих документів на примусове виконання рішень та припинення арештів рахунків і виконавчих проваджень;

- здійснити Міністерством юстиції посилений контроль за дотриманням державними виконавцями вимог Закону України «Про виконавче провадження», при примусовому виконанні рішень про стягнення боргу на

користь теплопостачальних організацій. Зокрема, щодо строків та повноти вжитих заходів примусового виконання, спрямованих на повне фактичне виконання виконавчих документів. З метою здійснення вказаного контролю, пропонуємо створити робочі групи з координації, моніторингу та контролю за станом виконання рішень про стягнення боргу на користь теплопостачальних організацій;

- зобов'язати державну виконавчу службу не накладати арешти на рахунки теплопостачальних підприємств до виконання нею рішень судів із стягнення заборгованості із споживачів за теплову енергію.

МКП «Херсонтеплоенерго» систематично веде претензійно-позовну роботу з боржниками, але фінансові можливості підприємства обмежені (кредиторська заборгованість складає 281,1 млн грн). Для стягнення заборгованості з абонентів, підприємству потрібно звернутися до суду з позовом, сплативши при цьому судовий збір, розмір якого при поданні позовів складає, а саме:

- до фізичних та юридичних осіб – 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (від 2270 грн до 794500,00 грн).

Зважаючи на те, що тільки абонентів-боржників серед населення – 13 тис., які мають заборгованість від 1 тис. грн і більше, то суми судових зборів, які підлягають сплаті до подачі позовів, є непропорційними для підприємства.

Така ситуація склалася по всій Україні та має місце для всіх теплопостачальних та теплогенеруючих організацій. З огляду на те, що теплопостачальному підприємству потрібен фінансовий ресурс на підготовку до опалювального сезону 2021 – 2022 років, відволікання коштів на сплату судового збору призводить до подальшого розбалансування його економіки.

Підприємство зверталось до судів загальної юрисдикції та господарських судів з клопотанням про відстрочення або звільнення від сплати судового збору, однак у їхньому задоволенні судами було відмовлено у зв'язку з тим, що законодавство, яке регулює питання сплати судового збору, а саме: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI «Про судовий збір», не містить положень такої можливості для теплопостачальних та теплогенеруючих організацій.

Зважаючи на це, є вкрай необхідним на законодавчому рівні вирішення питання щодо відстрочення або звільнення від сплати судового збору теплопостачальних та теплогенеруючих організацій України, а саме: внесення зміни до пункту 2 частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір», доповнивши її підпунктом в наступній редакції: «теплопостачальні та теплогенеруючі організації у позовах про стягнення заборгованості за надання послуг з опалення та постачання гарячої води».

З цього питання підприємство листом від 26.07.2021 за вих. № 957-03-15 зверталось до Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики України та народних депутатів України ПАВЛІЩА П., ВАГНЕР В.

Одним із факторів гальмування житлово-комунального господарства вважаємо за доцільне виділити велику кількість договорів купівлі - продажу об'єктів нерухомого майна, які засвідчувалися приватними нотаріусами міста Херсона без перевірки відсутності заборгованості за послуги з теплопостачання та жодних застережень щодо обов'язку Продавця погасити заборгованість за ці послуги.

Нотаріуси вчиняють нотаріальні дії відповідно до вимог Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон) та Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 №296/5 (далі – Порядок), та витребують документи, передбачені ним.

Так Законом та Порядком при посвідченні договорів відчуження не передбачено витребування довідок про відсутність заборгованості за житлово - комунальні послуги.

На даний час заборгованість за послуги з теплопостачання колишніх власників нерухомого майна становить більше трьох мільйонів гривень.

Враховуючи вищевикладене, для вирішення питання, вважаємо за необхідне ініціювати внесення зміни до Закону та Порядку, якою передбачити обов'язок нотаріусів витребувати довідки про відсутність заборгованості з житлово - комунальних послуг при посвідченні договорів відчуження майна.

З цього питання підприємство листом від 31.08.2021 за вих. № 1152-03-15 зверталось до Міністра юстиції України.

Разом із багатотисячною громадою усвідомлюємо, що лише чітка та термінова реалізація зазначених заходів дозволить проводити державну політику з питань тарифоутворення в інтересах народу України та сприятиме підвищенню якості життя людей.

Підтримано на X сесії міської ради
VIII скликання

05 листопада 2021 року

**Голові Верховної Ради України
Руслану СТЕФАНЧУКУ**

Вельмишановний пане Голово!

Обставини, в яких сьогодні опинилися підприємства сфери теплопостачання, зокрема після припинення з 20.05.2021 дії Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867, необхідність виконання домовленостей, передбачених Меморандумом від 09.02.2021 між Кабінетом Міністрів України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), ПАК «Нафтогаз України» і Асоціацією міст України, та значна заборгованість населення за спожиті комунальні послуги, у подальшому неминуче призведуть до збільшення збитків підприємств теплоенергетики, зокрема міського комунального підприємства (МКП) «Херсонтеплоенерго» та неспроможності оплати за спожитий природний газ в умовах дії ринку природного газу, що призведе до погіршення якості комунальних послуг аж до припинення їх надання та масових невдоволень громадян України.

МКП «Херсонтеплоенерго» уклало договір з ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» на постачання природного газу для виробництва теплової енергії, умови якого повністю суперечать ринковим.

Примірний Договір на постачання природного газу, наданий ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» (далі – Договір), укладений з МКП «Херсонтеплоенерго» на період з червня 2021 року до травня 2024 року, не передбачає розмежування обсягів газу на виробництво теплової енергії та окремих цін на природний газ для виробництва теплової енергії за категоріями споживачів, що не погоджується із порядком формування тарифів на послуги з постачання теплової енергії в частині забезпечення економічно обґрунтованого розподілу витрат.

Так, згідно з Договором, «Фіксований обсяг» («Обсяг 1» – для населення) природного газу розраховується як середньоарифметичне значення обсягу фактичного використання природного газу за останні три роки для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню, при цьому у Договорі не зазначено, що цей обсяг по фіксованій ціні використовується лише для населення.

Останні 3 роки вирізнялись незвично високими температурами в опалювальний період. У разі зниження середніх температур у плановому періоді, теплопостачальне підприємство для забезпечення встановленого температурного режиму в опалюваних приміщеннях вимушене докуповувати природний газ для потреб населення за ціною значно вищою.

Враховуючи, що договір не передбачає різних цін на природний газ для виробництва теплової енергії різними категоріями споживачів, не визначено яким чином, будучи природним монополістом, підприємство має проводити тарифну

політику з тим, щоб не допустити зловживання своїм монопольним становищем.

Крім того, укладеним Договором передбачена ціна газу для «Обсяг 1» на виробництво теплової енергії на рівні 7583,89 грн за 1000 м³ (з ПДВ і транспортуванням), а не 7400 грн, як передбачено дорученням Президента, а також ціна природного газу «Обсяг 2» (для бюджету та інших споживачів) для виробництва теплової енергії на рівні 17 264,12 грн/м³ (з ПДВ і транспортуванням).

Зважаючи на те, що Договір не враховує розбивку споживачів теплової енергії за категоріями та з перших своїх пунктів свідомо передбачає 15 % дефіцит газу для населення за пільговою ціною. Реальна середньозважена ціна газу за Договором складатиме близько 10000 грн за 1000 м³ (у разі застосування як середньозваженої ціни), що приведе до значного зростання вартості паливно-енергетичних ресурсів у порівнянні з врахованою у тарифі на 25-30 %, а ріст тарифів на теплову енергію становитиме від 20 до 40 % в залежності від структури споживачів за категоріями.

Окрім цього Договором передбачена передоплата вартості спожитого газу і відповідно штрафні санкції за порушення термінів її проведення, а також безакцептне списання банком коштів з рахунків підприємств у разі виникнення заборгованості за спожитий природний газ, для цього МКП «Херсонтеплоенерго» повинно укласти відповідний договір з банком. Перераховані договірні вимоги ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є лише частиною від тих, які прописані у Договорі на постачання природного газу і які не менше перелічених впливають на стабільну роботу МКП «Херсонтеплоенерго» із забезпечення споживачів тепловою енергією.

Вважаємо, що такі вимоги є дискримінаційними, протиправними, антиринковими і направлені на дестабілізацію роботи теплопостачальних підприємств, та які знову призведуть до виникнення значних сум штрафних санкцій, джерела покриття яких немає, або припинення надання послуг через припинення постачання природного газу. Підприємство знову вимушено почне працювати на оплату штрафних санкцій, замість оплати поточного споживання природного газу, і все це коштами споживачів теплової енергії.

Таким чином, вважаємо, що надісланий Договір постачання природного газу ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є таким, що не відповідає державній політиці у сфері теплопостачання, яка базується, зокрема, на взаємній відповідальності суб'єктів відносин у сфері теплопостачання за якісне постачання теплової енергії та своєчасну її оплату, забезпечення захисту прав та інтересів споживачів та таким, що не корелюється з вимогами доручення Президента України. Тому, ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» необхідно привести умови Примірного договору у повну відповідність до умов доручення Президента України та врахувати усі пропозиції та зауваження, надані спільно Асоціацією «Укртеплокомуненерго» та Асоціацією міст України.

В Україні 17 років існував енергоринок, де електроенергія різної вартості: дешева атомна, гідро, дорога тепла, були з'єднані в один пул і для населення відпускала за середньою ціною. На сьогодні атомну електроенергію та

природний газ власного видобутку викупляють посередницькі структури, а населенню пропонують сплачувати за природний газ та електроенергію за так званими «ринковими» цінами на імпортований газ та електроенергію дорогої генерації.

На превеликий жаль, ми є свідками маніпулювання балансом у масштабах країни. Міненерго затверджує енергетичний баланс на початку року, який практично ніхто не виконує, і досить часто блоки ТЕЦ (ТЕС), і більше того, блоки атомних станцій зупиняються та виводяться в «аварійні ремонти», коли в країні в наявності дефіцит електроенергії і необхідна підтримка енергосистеми.

І це все відбувається під час пікового споживання, коли країна стикається з недостатньою кількістю вугілля та закриває кордони із сусідніми країнами, чим ще додатково посилює дефіцит електроенергії, від чого ціни суттєво зростають, а споживачі-виробники яскраво відчують, що таке «ринкова ціна».

Зростання цін на електричну енергію на ринку призводить до зростання витрат суб'єктів господарювання (виробників товарів і послуг) та призводить до подорожчання товарів та послуг для кінцевого споживача, зокрема населення. У структурі собівартості та послуг питома вага електроенергії становить від 3-6 % до 10-15 %, як для прикладу у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

Центральна влада жодним чином не докладас зусиль для забезпечення населення адекватним рівнем цін на природний газ та електричну енергію, в тому числі для послуг із тепlopостачання, гарячого водопостачання.

Уряд фактично в черговий раз намагається залізти в кишені звичайних громадян, які уже за рівнем доходів позбавлені можливості вчасно і в повному обсязі сплачувати за комунальні послуги. Витрати на комунальні послуги для більшості громадян України займають перше місце за витратами, особливо в опалювальний період.

Ми, депутати Херсонської міської ради VIII скликання, представляючи мешканців нашої територіальної громади, висловлюємо рішучий протест проти такої тарифної війни проти власного народу та вимагаємо:

- забезпечити підприємства сфери тепlopостачання паливно-енергетичними ресурсами за адекватними стабільними цінами і відповідними тарифами на комунальні послуги;

- внести зміни до Закону України «Про тепlopостачання», в частині заборони відключення об'єктів теплокомуненерго від енергопостачання в опалювальному періоді;

- прийняти зміни до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869, щодо вирішення питання врахування у тарифах на постачання теплової енергії вартості газу для різних категорій споживачів, яка утворилась при підписанні запропонованого ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» Договору;

- розробити механізм автоматичного коригування розміру тарифу на теплову енергію при зміні цін на енергоносії та їхній розподіл, затвердження його постановою Кабінету Міністрів України;

- встановити пільгову фіксовану ціну (тарифу) на електричну енергію для побутових споживачів залежно від об'єму споживання, а саме: для побутових споживачів, що споживають електричну енергію для опалення, а також для окремих пільгових категорій громадян (багатодітних, прийомних сімей та будинків сімейного типу);

- внести зміни до законодавчо-правових актів у частині обмеження розміру штрафних санкцій до 0,01% (аналогічно із Законом України «Про житлово-комунальні послуги»), які застосовуються постачальниками енергоносіїв до надавачів комунальних послуг. Оскільки підприємства теплокомуненерго не мають законодавчих важелів стягувати зі своїх споживачів штрафні санкції у розмірах, що співвідносяться зі штрафними санкціями постачальників енергоносіїв (природний газ, електрична енергія тощо), що застосовуються до підприємств теплової енергетики, зазначені обставини призводять до надмірних грошових втрат підприємства, які в умовах чинного законодавства не компенсуються нарахуваннями пені на споживачів послуг. Також натепер діє Закон України від 17.03.2020 № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким заборонено нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги);

- вивести підприємства теплокомуненерго в окрему категорію споживачів газу, враховуючи специфіку їхньої роботи, та забезпечити їм постачання природного газу для виробництва теплової енергії населенню, власного видобутку за ціною собівартості видобутку, плюс визначений Кабінетом Міністрів України відсоток прибутку, але не вище 4000 грн за 1000 м³, без ПДВ. Це дозволить значно знизити вартість теплової енергії і забезпечити з боку теплокомуненерго максимальну оплату спожитого природного газу;

- доручити НКРЕКП, враховуючи ситуацію щодо заборгованості підприємств тепlopостачання за послуги з розподілу природного газу, а також зважаючи на відсутність у підприємств джерел для погашення заборгованості за послугу з розподілу природного газу, терміново внести зміни до Кодексу газорозподільних систем у частині зміни механізму оплати послуг з розподілу природного газу (повернення до оплати за фактом споживання);

- закріпити на законодавчому рівні умови оплати тепlopостачальними підприємствами за енергетичні ресурси лише на умовах 100% післяплати;

- зняти арешти з поточних рахунків усіх підприємств комунальної теплоенергетики України, відклик органами Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України виконавчих документів на примусове виконання рішень та припинення арештів рахунків і виконавчих проваджень;

- здійснити Міністерством юстиції посилений контроль за дотриманням державними виконавцями вимог Закону України «Про виконавче провадження», при примусовому виконанні рішень про стягнення боргу на

користь теплопостачальних організацій. Зокрема, щодо строків та повноти вжитих заходів примусового виконання, спрямованих на повне фактичне виконання виконавчих документів. З метою здійснення вказаного контролю, пропонуємо створити робочі групи з координації, моніторингу та контролю за станом виконання рішень про стягнення боргу на користь теплопостачальних організацій;

- зобов'язати державну виконавчу службу не накладати арешти на рахунки теплопостачальних підприємств до виконання нею рішень судів із стягнення заборгованості із споживачів за теплову енергію.

МКП «Херсонтеплоенерго» систематично веде претензійно-позовну роботу з боржниками, але фінансові можливості підприємства обмежені (кредиторська заборгованість складає 281,1 млн грн). Для стягнення заборгованості з абонентів, підприємству потрібно звернутися до суду з позовом, сплативши при цьому судовий збір, розмір якого при поданні позовів складає, а саме:

- до фізичних та юридичних осіб – 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (від 2270 грн до 794500,00 грн).

Зважаючи на те, що тільки абонентів-боржників серед населення – 13 тис., які мають заборгованість від 1 тис. грн і більше, то суми судових зборів, які підлягають сплаті до подачі позовів, є непомірними для підприємства.

Така ситуація склалася по всій Україні та має місце для всіх теплопостачальних та теплогенеруючих організацій. З огляду на те, що теплопостачальному підприємству потрібен фінансовий ресурс на підготовку до опалювального сезону 2021 – 2022 років, відволікання коштів на сплату судового збору призводить до подальшого розбалансування його економіки.

Підприємство зверталося до судів загальної юрисдикції та господарських судів з клопотанням про відстрочення або звільнення від сплати судового збору, однак у їхньому задоволенні судами було відмовлено у зв'язку з тим, що законодавство, яке регулює питання сплати судового збору, а саме: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI «Про судовий збір», не містить положень такої можливості для теплопостачальних та теплогенеруючих організацій.

Зважаючи на це, є вкрай необхідним на законодавчому рівні вирішення питання щодо відстрочення або звільнення від сплати судового збору теплопостачальних та теплогенеруючих організацій України, а саме: внесення зміни до пункту 2 частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір», доповнивши її підпунктом в наступній редакції: «теплопостачальні та теплогенеруючі організації у позовах про стягнення заборгованості за надання послуг з опалення та постачання гарячої води».

З цього питання підприємство листом від 26.07.2021 за вих. № 957-03-15 зверталося до Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики України та народних депутатів України ПАВЛІША П., ВАГНЕР В.

Одним із факторів гальмування житлово-комунального господарства вважаємо за доцільне виділити велику кількість договорів купівлі - продажу об'єктів нерухомого майна, які засвідчувалися приватними нотаріусами міста Херсона без перевірки відсутності заборгованості за послуги з тепlopостачання та жодних застережень щодо обов'язку Продавця погасити заборгованість за ці послуги.

Нотаріуси вчиняють нотаріальні дії відповідно до вимог Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон) та Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 №296/5 (далі – Порядок), та витребують документи, передбачені ним.

Так Законом та Порядком при посвідченні договорів відчуження не передбачено витребування довідок про відсутність заборгованості за житлово - комунальні послуги.

На даний час заборгованість за послуги з тепlopостачання колишніх власників нерухомого майна становить більше трьох мільйонів гривень.

Враховуючи вищевикладене, для вирішення питання, вважаємо за необхідне ініціювати внесення зміни до Закону та Порядку, якою передбачити обов'язок нотаріусів витребувати довідки про відсутність заборгованості з житлово - комунальних послуг при посвідченні договорів відчуження майна.

З цього питання підприємство листом від 31.08.2021 за вих. № 1152-03-15 зверталось до Міністра юстиції України.

Разом із багатотисячною громадою усвідомлюємо, що лише чітка та термінова реалізація зазначених заходів дозволить проводити державну політику з питань тарифоутворення в інтересах народу України та сприятиме підвищенню якості життя людей.

Підтримано на X сесії міської ради
VIII скликання

Олександр 2021 року

**Прем'єр-міністру України
Денису ШМИГАЛЮ**

Вельмишановний пане Прем'єр-міністре!

Обставини, в яких сьогодні опинилися підприємства сфери теплопостачання, зокрема після припинення з 20.05.2021 дії Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867, необхідність виконання домовленостей, передбачених Меморандумом від 09.02.2021 між Кабінетом Міністрів України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), ПАК «Нафтогаз України» і Асоціацією міст України, та значна заборгованість населення за спожиті комунальні послуги, у подальшому неминуче призведуть до збільшення збитків підприємств теплоенергетики, зокрема міського комунального підприємства (МКП) «Херсонтеплоенерго» та неспроможності оплати за спожитий природний газ в умовах дії ринку природного газу, що призведе до погіршення якості комунальних послуг аж до припинення їх надання та масових невдоволень громадян України.

МКП «Херсонтеплоенерго» уклало договір з ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» на постачання природного газу для виробництва теплової енергії, умови якого повністю суперечать ринковим.

Примірний Договір на постачання природного газу, наданий ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» (далі – Договір), укладений з МКП «Херсонтеплоенерго» на період з червня 2021 року до травня 2024 року, не передбачає розмежування обсягів газу на виробництво теплової енергії та окремих цін на природний газ для виробництва теплової енергії за категоріями споживачів, що не погоджується із порядком формування тарифів на послуги з постачання теплової енергії в частині забезпечення економічно обґрунтованого розподілу витрат.

Так, згідно з Договором, «Фіксований обсяг» («Обсяг 1» – для населення) природного газу розраховується як середньоарифметичне значення обсягу фактичного використання природного газу за останні три роки для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню, при цьому у Договорі не зазначено, що цей обсяг по фіксованій ціні використовується лише для населення.

Останні 3 роки вирізнялись незвично високими температурами в опалювальний період. У разі зниження середніх температур у плановому періоді, теплопостачальне підприємство для забезпечення встановленого температурного режиму в опалюваних приміщеннях вимушене докуповувати природний газ для потреб населення за ціною значно вищою.

Враховуючи, що договір не передбачає різних цін на природний газ для виробництва теплової енергії різним категоріям споживачів, не визначено яким чином, будучи природним монополістом, підприємство має проводити тарифну

політику з тим, щоб не допустити зловживання своїм монопольним становищем.

Крім того, укладеним Договором передбачена ціна газу для «Обсяг 1» на виробництво теплової енергії на рівні 7583,89 грн за 1000 м³ (з ПДВ і транспортуванням), а не 7400 грн, як передбачено дорученням Президента, а також ціна природного газу «Обсяг 2» (для бюджету та інших споживачів) для виробництва теплової енергії на рівні 17 264,12 грн/м³ (з ПДВ і транспортуванням).

Зважаючи на те, що Договір не враховує розбивку споживачів теплової енергії за категоріями та з перших своїх пунктів свідомо передбачає 15 % дефіцит газу для населення за пільговою ціною. Реальна середньозважена ціна газу за Договором складатиме близько 10000 грн за 1000 м³ (у разі застосування як середньозваженої ціни), що приведе до значного зростання вартості паливно-енергетичних ресурсів у порівнянні з врахованою у тарифі на 25-30 %, а ріст тарифів на теплову енергію становитиме від 20 до 40 % в залежності від структури споживачів за категоріями.

Окрім цього Договором передбачена передоплата вартості спожитого газу і відповідно штрафні санкції за порушення термінів її проведення, а також безакцептне списання банком коштів з рахунків підприємств у разі виникнення заборгованості за спожитий природний газ, для цього МКП «Херсонтеплоенерго» повинно укласти відповідний договір з банком. Перераховані договірні вимоги ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є лише частиною від тих, які прописані у Договорі на постачання природного газу і які не менше перелічених впливають на стабільну роботу МКП «Херсонтеплоенерго» із забезпечення споживачів тепловою енергією.

Вважаємо, що такі вимоги є дискримінаційними, протиправними, антиринковими і направлені на дестабілізацію роботи теплопостачальних підприємств, та які знову призведуть до виникнення значних сум штрафних санкцій, джерела покриття яких немає, або припинення надання послуг через припинення постачання природного газу. Підприємство знову вимушено почне працювати на оплату штрафних санкцій, замість оплати поточного споживання природного газу, і все це коштами споживачів теплової енергії.

Таким чином, вважаємо, що надісланий Договір постачання природного газу ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» є таким, що не відповідає державній політиці у сфері теплопостачання, яка базується, зокрема, на взаємній відповідальності суб'єктів відносин у сфері теплопостачання за якісне постачання теплової енергії та своєчасну її оплату, забезпечення захисту прав та інтересів споживачів та таким, що не корелюється з вимогами доручення Президента України. Тому, ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» необхідно привести умови Примірного договору у повну відповідність до умов доручення Президента України та врахувати усі пропозиції та зауваження, надані спільно Асоціацією «Укртеплокомуненерго» та Асоціацією міст України.

В Україні 17 років існував енергоринок, де електроенергія різної вартості: дешева атомна, гідро, дорога тепла, були з'єднані в один пул і для населення відпускала за середньою ціною. На сьогодні атомну електроенергію та

природний газ власного видобутку викупляють посередницькі структури, а населенню пропонують сплачувати за природний газ та електроенергію за так званими «ринковими» цінами на імпортований газ та електроенергію дорогої генерації.

На превеликий жаль, ми є свідками маніпулювання балансом у масштабах країни. Міненерго затверджує енергетичний баланс на початку року, який практично ніхто не виконує, і досить часто блоки ТЕЦ (ТЕС), і більше того, блоки атомних станцій зупиняються та виводяться в «аварійні ремонти», коли в країні в наявності дефіцит електроенергії і необхідна підтримка енергосистеми.

І це все відбувається під час пікового споживання, коли країна стикається з недостатньою кількістю вугілля та закриває кордони із сусідніми країнами, чим ще додатково посилює дефіцит електроенергії, від чого ціни суттєво зростають, а споживачі-виробники яскраво відчують, що таке «ринкова ціна».

Зростання цін на електричну енергію на ринку призводить до зростання витрат суб'єктів господарювання (виробників товарів і послуг) та призводить до подорожчання товарів та послуг для кінцевого споживача, зокрема населення. У структурі собівартості та послуг питома вага електроенергії становить від 3-6 % до 10-15 %, як для прикладу у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

Центральна влада жодним чином не докладає зусиль для забезпечення населення адекватним рівнем цін на природний газ та електричну енергію, в тому числі для послуг із тепlopостачання, гарячого водопостачання.

Уряд фактично в черговий раз намагається залізти в кишені звичайних громадян, які уже за рівнем доходів позбавлені можливості вчасно і в повному обсязі сплачувати за комунальні послуги. Витрати на комунальні послуги для більшості громадян України займають перше місце за витратами, особливо в опалювальний період.

Ми, депутати Херсонської міської ради VIII скликання, представляючи мешканців нашої територіальної громади, висловлюємо рішучий протест проти такої тарифної війни проти власного народу та вимагаємо:

- забезпечити підприємства сфери тепlopостачання паливно-енергетичними ресурсами за адекватними стабільними цінами і відповідними тарифами на комунальні послуги;

- внести зміни до Закону України «Про тепlopостачання», в частині заборони відключення об'єктів теплокомуненерго від енергопостачання в опалювальному періоді;

- прийняти зміни до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869, щодо вирішення питання врахування у тарифах на постачання теплової енергії вартості газу для різних категорій споживачів, яка утворилась при підписанні запропонованого ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ Трейдинг» Договору;

- розробити механізм автоматичного коригування розміру тарифу на теплову енергію при зміні цін на енергоносії та їхній розподіл, затвердження його постановою Кабінету Міністрів України;

- встановити пільгову фіксовану ціну (тарифу) на електричну енергію для побутових споживачів залежно від об'єму споживання, а саме: для побутових споживачів, що споживають електричну енергію для опалення, а також для окремих пільгових категорій громадян (багатодітних, прийомних сімей та будинків сімейного типу);

- внести зміни до законодавчо-правових актів у частині обмеження розміру штрафних санкцій до 0,01% (аналогічно із Законом України «Про житлово-комунальні послуги»), які застосовуються постачальниками енергоносіїв до надавачів комунальних послуг. Оскільки підприємства теплокомуненерго не мають законодавчих важелів стягувати зі своїх споживачів штрафні санкції у розмірах, що співвідносяться зі штрафними санкціями постачальників енергоносіїв (природний газ, електрична енергія тощо), що застосовуються до підприємств теплової енергетики, зазначені обставини призводять до надмірних грошових втрат підприємства, які в умовах чинного законодавства не компенсуються нарахуваннями пені на споживачів послуг. Також натепер діє Закон України від 17.03.2020 № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким заборонено нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги);

- вивести підприємства теплокомуненерго в окрему категорію споживачів газу, враховуючи специфіку їхньої роботи, та забезпечити їм постачання природного газу для виробництва теплової енергії населенню, власного видобутку за ціною собівартості видобутку, плюс визначений Кабінетом Міністрів України відсоток прибутку, але не вище 4000 грн за 1000 м³, без ПДВ. Це дозволить значно знизити вартість теплової енергії і забезпечити з боку теплокомуненерго максимальну оплату спожитого природного газу;

- доручити НКРЕКП, враховуючи ситуацію щодо заборгованості підприємств теплопостачання за послуги з розподілу природного газу, а також зважаючи на відсутність у підприємств джерел для погашення заборгованості за послугу з розподілу природного газу, терміново внести зміни до Кодексу газорозподільних систем у частині зміни механізму оплати послуг з розподілу природного газу (повернення до оплати за фактом споживання);

- закріпити на законодавчому рівні умови оплати теплопостачальними підприємствами за енергетичні ресурси лише на умовах 100% післяплати;

- зняти арешти з поточних рахунків усіх підприємств комунальної теплоенергетики України, відклик органами Державної виконавчої служби Міністерства юстиції України виконавчих документів на примусове виконання рішень та припинення арештів рахунків і виконавчих проваджень;

- здійснити Міністерством юстиції посилений контроль за дотриманням державними виконавцями вимог Закону України «Про виконавче провадження», при примусовому виконанні рішень про стягнення боргу на

користь теплопостачальних організацій. Зокрема, щодо строків та повноти вжитих заходів примусового виконання, спрямованих на повне фактичне виконання виконавчих документів. З метою здійснення вказаного контролю, пропонуємо створити робочі групи з координації, моніторингу та контролю за станом виконання рішень про стягнення боргу на користь теплопостачальних організацій;

- зобов'язати державну виконавчу службу не накладати арешти на рахунки теплопостачальних підприємств до виконання нею рішень судів із стягнення заборгованості із споживачів за теплову енергію.

МКП «Херсонтеплоенерго» систематично веде претензійно-позовну роботу з боржниками, але фінансові можливості підприємства обмежені (кредиторська заборгованість складає 281,1 млн грн). Для стягнення заборгованості з абонентів, підприємству потрібно звернутися до суду з позовом, сплативши при цьому судовий збір, розмір якого при поданні позовів складає, а саме:

- до фізичних та юридичних осіб – 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (від 2270 грн до 794500,00 грн).

Зважаючи на те, що тільки абонентів-боржників серед населення – 13 тис., які мають заборгованість від 1 тис. грн і більше, то суми судових зборів, які підлягають сплаті до подачі позовів, є непомірними для підприємства.

Така ситуація склалася по всій Україні та має місце для всіх теплопостачальних та теплогенеруючих організацій. З огляду на те, що теплопостачальному підприємству потрібен фінансовий ресурс на підготовку до опалювального сезону 2021 – 2022 років, відволікання коштів на сплату судового збору призводить до подальшого розбалансування його економіки.

Підприємство зверталось до судів загальної юрисдикції та господарських судів з клопотанням про відстрочення або звільнення від сплати судового збору, однак у їхньому задоволенні судами було відмовлено у зв'язку з тим, що законодавство, яке регулює питання сплати судового збору, а саме: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI «Про судовий збір», не містить положень такої можливості для теплопостачальних та теплогенеруючих організацій.

Зважаючи на це, є вкрай необхідним на законодавчому рівні вирішення питання щодо відстрочення або звільнення від сплати судового збору теплопостачальних та теплогенеруючих організацій України, а саме: внесення зміни до пункту 2 частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір», доповнивши її підпунктом в наступній редакції: «теплопостачальні та теплогенеруючі організації у позовах про стягнення заборгованості за надання послуг з опалення та постачання гарячої води».

З цього питання підприємство листом від 26.07.2021 за вих. № 957-03-15 зверталось до Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики України та народних депутатів України ПАВЛІША П., ВАГНЕР В.

Одним із факторів гальмування житлово-комунального господарства вважаємо за доцільне виділити велику кількість договорів купівлі - продажу об'єктів нерухомого майна, які засвідчувалися приватними нотаріусами міста Херсона без перевірки відсутності заборгованості за послуги з тепlopостачання та жодних застережень щодо обов'язку Продавця погасити заборгованість за ці послуги.

Нотаріуси вчиняють нотаріальні дії відповідно до вимог Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон) та Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 №296/5 (далі – Порядок), та витребують документи, передбачені ним.

Так Законом та Порядком при посвідченні договорів відчуження не передбачено витребування довідок про відсутність заборгованості за житлово - комунальні послуги.

На даний час заборгованість за послуги з тепlopостачання колишніх власників нерухомого майна становить більше трьох мільйонів гривень.

Враховуючи вищевикладене, для вирішення питання, вважаємо за необхідне ініціювати внесення зміни до Закону та Порядку, якою передбачити обов'язок нотаріусів витребувати довідки про відсутність заборгованості з житлово - комунальних послуг при посвідченні договорів відчуження майна.

З цього питання підприємство листом від 31.08.2021 за вих. № 1152-03-15 зверталося до Міністра юстиції України.

Разом із багатотисячною громадою усвідомлюємо, що лише чітка та термінова реалізація зазначених заходів дозволить проводити державну політику з питань тарифоутворення в інтересах народу України та сприятиме підвищенню якості життя людей.

Підтримано на X сесії міської ради
VIII скликання

05 листопада 2021 року